

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 43 og 44

Fylke: Hordaland

Tilleggsspørsmål nr. 8.

Herad: B ø m l o .

Emne: Legedom og vern mot sykdom . Bygdelag:
Veving.

Oppskr. av: Johs. Tvedt

Gard: Vorland

(adresse): Bømlo

G.nr. 59

Br.nr. 36

- A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. 43 eiga røynsle, men 44
- B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):
Herborg muldbrekke -90 år - Bømlo - gardkone

SVAR

Emneliste nr.43. Legedom og vern mot sykdom.

A. Ringer.

1. Ja, i 1890-åra vet jeg om folk som brukte såkalte giktringer.
2. a/. De var glatte som gullringer(gifteginger).
b). Sansynligvis var de av messing eller kanskje av annen legering. De så ut som bleke gullringer. Om det var risset noen inskripsjon på innsiden vet jeg ikke.
3. De ble kjøpt av omreisende kramkarer. Pris vites ikke sikkert. Min far kjøpte en for 1 ort (80 øre).
4. til og med 9. ukjent for meg.
10. Ja, min søster (cr.2 År) hadde engelsk syke, og der kom reisende en svensk kvinne og solgte elektriske belter. Min mor kjøpte da et halsband cr.2 cm bredt pris kr.3.--. Det skulle bæres om halsen natt og dag 1 helt år. Da året var omme var barnet bra og halsbandet ble tatt av, men om det var bandet som hadde helbredende virkning kan jeg ikke si noe om.
11. Her kaltes det : "Elektriske belter."
12. Nevnte band så ut som det var vevet med metaltråd som renning og med tøytråd som islett. Fargen var rødaktig med metalglinsende prikker.
13. Vites ikke.

9342

E. Øreringer.

14. Nei, det er ukjent her. (Det samme med 15 - 19)

F. Forskjellige ting.

- 20 til og med 22 ukjent.

Emneliste nr.44 og Særemne 8.

Nr.44. veving.

Jeg har talt med en gammel kone på 90 år. Hun heter :
Herborg Muldbrekke. Hun hører svært dårlig, så det var lite jeg fikk greie på, men her er det jeg fikk:

1. Til mannsklær bruktes en vevemåte som kaltes strengvev eller vadmålsyev. Det bruktes til dress og var slett og glatt, når det var stampet farvet og presset.
2. Til kvinneklær bruktes også strengvev til stakk(skjørt og skjøttliv).
3. Til undertøy, a) for menn: Hvitt vadmél. b) for kvinner: Vendvevet bomullstof til benklær og skjorter, samt til manns-skjorter.
4. Sengeomheng visste hun ikke om var vevet her.

A. A. A.

5. Sengetøy: Laken, putevar m.m. (Vendveving)
6. Duker visste hun ikke om var vevet her.
7. Håndklær (Vendveving)
8. Mor av 90-åringen hadde vevet åklær og tepper, men ingen nålevende vet om vevemåter.

II. Mønster kjennes ikke av noen jeg har talt med. Nedskriveren herav har hørt tale om 8-bladroser i Åklær men vet ikke hvordan de så ut.

Særemne 8.

Beregning ved vevning.

1. Nei, sier 90-åringen, det kan jeg ikke huske noe om.
2. Hun sier, at bredden (sompleide være noe over 1 alen) ble regnet i alen.
3. Trådene ble talt i tju (sneis).
4. Dette kunne hun ikke svare på.
5. Ja, mål hadde de, men hun kan ikke huske det.

mmmmmmmmmm mmmmmmmmm